

č. j. ŽP/620/13
Vyřizuje: Mgr. Renáta Zemanová

V Plzni dne 23. 1. 2013

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

NÁVRH OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor životního prostředí, jako věcně i místně příslušný orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu ustanovení § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 171 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) navrhuje v souladu s ustanovením § 56 odst. 1, odst. 2 písm. c) a odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny vydání tohoto opatření obecné povahy na ochranu zvláště chráněného živočicha rorýse obecného (*Apus apus*) a jeho sídel:

I.

Opatřením obecné povahy se za níže uvedených podmínek povoluje výjimka ze zákazů stanovených v ustanovení § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje, poškozovat užívaná sídla a rušit zvláště chráněného živočicha rorýse obecného (*Apus apus*) při rekonstrukci dvou- a vícepodlažních budov sloužících jako hnízdiště rorýsů obecných nebo potenciálně vhodných k hnízdění rorýsů v jejich hnízdním období na území ve správní působnosti Krajského úřadu Plzeňského kraje, jako věcně i místně příslušného orgánu ochrany přírody.

II.

Pro účely tohoto opatření obecné povahy se rozumí

- a) „rekonstrukcí“ stavební úpravy a udržovací práce obvodových stěn včetně atik, zejména zateplování a omítání svislých stěn, stavební úpravy a udržovací práce související s úpravou větracích otvorů a odvětrávaných prostorů (dutin) v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích, včetně montáže lešení potřebného pro tyto činnosti,
- b) „budovou vhodnou k hnízdění rorýsů“ dvou- a vícepodlažní panelové budovy, které mají od druhého patra výše na plášti zjevné mezery mezi panely, netěsné staré opláštění (vlnitý plech, laminát apod.), vylámané rohy panelů nebo průchodné min. 3 cm široké kulaté, horizontální nebo vertikální větrací otvory v atice, dále i zděné

budovy, které mají od druhého patra výše horizontální průduchy nebo mezeru mezi pozednicí a krovem,

- c) „hnízdním obdobím rorýse obecného“ období od 20. 4. do 1. 8. kalendářního roku,
- d) „územím ve správní působnosti Krajského úřadu Plzeňského kraje“ území Plzeňského kraje mimo území Národního parku Šumava, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, vojenských újezdů a objektů důležitých pro obranu státu,
- e) „typizovanými budkami pro rorýse“ budky speciálních rozměrů uvedených např. na webové adrese: www.rorysi.cz,
- f) „průleznými prvky“ prvky umožňující rorýsům snadný průlez k hnízdni dutině uvedené např. na webové adrese: www.rorysi.cz.

III.

Rekonstrukce dvou- a vícepodlažních budov vhodných k hnízdění rorýsů mimo hnízdni období rorýse obecného lze provádět za podmínky realizace níže uvedených ochranných opatření:

- 1) V případě, že na budově jsou stávající větrací otvory, je podmínkou provedení rekonstrukce:
 - a) v atice budovy zanechat odkryté větrací průduchy v min. množství 10 otvorů po obou stranách domu (celkem 20 otvorů),
 - b) volné průduchy osadit do zateplení průleznými prvky bez krycích lamel o světlem průměru min. 7 cm,
 - c) vnější okraje volných otvorů před osazením začistit,
 - d) průlezné prvky mechanicky zdrsnit, nebo vypískovat,
 - e) průlezné prvky osadit tak, aby po osazení nepřesahovaly spodním okrajem ven z fasády,
 - f) v případě zateplování podstřeší zachovat volný prostor za volnými průduchy min. 20 x 20 cm.
- 2) V případě, že jsou na plášti budovy vhodné k hnízdění rorýsů před rekonstrukcí mezery mezi panely, skuliny v rozích nebo další otvory, které není možné při rekonstrukci ponechat volné, je podmínkou provedení rekonstrukce:
 - a) pod střechu budovy ve výšce atiky, min. však 4 m nad nejbližší překážkou (např. široké římsy) do fasády instalovat typizované budky pro rorýse v počtu minimálně 3 hnízdni komor na každý rekonstruovaný vchod takové budovy,

- b) budky umístit vždy do zateplení na stěnu budovy a je-li to možné, umístit je pod střešní římsy na stěny vystavené nižší hlukové či noční světelné zátěži.
- 3) Pokud bude rekonstrukce budov vhodných k hnízdění rorýsů prováděna v hnízdním období rorýse obecného, je třeba předem všechny vhodné otvory ke hnízdění před hnízdním obdobím dočasně zaslepit a následně při rekonstrukci budovy postupovat podle odstavce 1) a 2).

IV.

Zahájení a ukončení rekonstrukce budov vhodných pro hnízdění rorýsů a oznámí investor písemně Krajskému úřadu Plzeňského kraje, odboru životního prostředí, ve lhůtě 7 pracovních dní před zahájením rekonstrukce, respektive 7 pracovních dní po jejím ukončení, tak, aby mohlo být orgánem ochrany přírody sledováno dodržování podmínek vyplývajících z tohoto opatření obecné povahy.

ODŮVODNĚNÍ

Účelem tohoto opatření obecné povahy je zajistit adekvátní ochranu hnízdní populace zvláště chráněného druhu živočicha – rorýse obecného (*Apus apus*) na území Plzeňského kraje. Opatření obecné povahy se vztahuje na provádění rekonstrukcí dvou- a vícepodlažních budov s větracími otvory vedoucími do odvětrávaných prostor (dutin) v podstřeší nebo ve střešních konstrukcích budov (dále jen „budovy“), které mohou sloužit jako hnízdiště rorýse obecného.

Rorýs je druhem zvláště chráněného ptáka z řádu svišťounů, který je rozšířen v široké oblasti palearktu. Rorýsi hnízdí dnes téměř výhradně ve vyšších stavbách, ponejvíce v panelových domech, věžích, starých skladech a dalších vhodných vícepodlažních budovách, nejčastěji ve městech. Na rozdíl od ostatních druhů synantropních ptáků však hnízdící rorýsi nepoškozují vzhled budov stavbami hnízd ani exkrementy, proto je jejich koexistence s člověkem prakticky bezproblémová. Rorýs je přísně tažný pták, který zimuje až na jih od rovníku v Africe. Na zimoviště od nás odlétají již v srpnu, v dubnu se vrací. Ke svému hnízdění využívá různé praskliny, škvíry a otvory na budovách, většinou od druhého patra výše. Rorýsi se živí létajícím hmyzem, v případě jeho nedostatku mohou mláďata upadnout do částečné hibernace, kdy mají až na několik dní zpomalené životní funkce. Rorýs je vynikající letec, dokáže za letu spát, pářit se a ve vzduchu stráví většinu života.

V několika posledních letech začal populaci rorýsů v ČR a tím i v Plzeňském kraji velmi ohrožovat nový fenomén – zateplování výškových budov, zejména starých panelových domů. Tato jinak velmi potřebná a přínosná činnost decimuje stavy rorýsů především ve městech. Plošné pokrývání pláště budov je velmi rychlé a efektivní, ale pod stavebním polystyrénem je zničeno po celé ČR v hnízdní době velké množství nejen snůšek vajec rorýsů, ale i mláďat. Z výše uvedené biologie a prudce klesající populační četnosti rorýse

obecného v ČR vychází definovaná ochranná opatření. Při rychlém úbytku hnízdních možností ptáků zejména na panelových budovách, jsou zbývající vhodné objekty téměř vždy obsazovány a je třeba na ně pohlížet jako na biotop, či velmi pravděpodobná hnízdiště, kde je třeba zachovat alespoň minimální možnosti pro další přežití rorýsů. Rorýsi jsou velmi fixovaní na svá hnízdiště a obtížně obsazují jiná stanoviště, proto je v ochranných opatřeních prioritní zachování aspoň části stávajících otvorů, kde ptáci hnízdili. Nejvhodnějším a nejvíce efektivním opatřením je osazení vletových otvorů přístupnými trubkami při dodržení rozměrů, které vychází z dlouhodobých pozorování biologie rorýsů. Místo trubek lze použít také další průlezné prvky, jejichž parametry jsou známy (např. www.rorysi.cz). Počet ponechaných přístupných otvorů zohledňuje zkušenost ze staveb, kdy lze jen těžko prověřit veškeré otvory, zda jsou dostatečně prostupné do podstřeší. V případech, kdy tato opatření není možné z technologických důvodů aplikovat, je možné jako náhradní opatření instalovat typizované budky pro rorýse. Početnost hnízd na budovách se vzhledem k hnízdní biologii a letové rychlosti ptáků velmi špatně určuje. Rorýsi hnízdí s oblibou ve skupinách, proto instalace 3 budek na jeden vchod je minimum k zachování další populace.

POUČENÍ

Podle ustanovení § 172 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), může k návrhu opatření obecné povahy kdokoli, jehož práva, povinnosti nebo zájmy mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, uplatnit u správního orgánu písemné připomínky nebo na veřejném projednání ústní připomínky. Správní orgán je povinen se připomínkami zabývat jako podkladem pro opatření obecné povahy a vypořádat se s nimi v jeho odůvodnění. Podle ustanovení § 172 odst. 5 správního řádu mohou vlastníci nemovitostí, jejichž práva, povinnosti nebo zájmy související s výkonem vlastnického práva mohou být opatřením obecné povahy přímo dotčeny, podat proti návrhu opatření obecné povahy písemné odůvodněné námitky ke správnímu orgánu ve lhůtě 30 dnů ode dne jeho zveřejnění. Zmeškání úkonu nelze prominout. Rozhodnutí o námitkách včetně vlastního odůvodnění, se stane součástí odůvodnění opatření obecné povahy. Proti rozhodnutí o námitkách se nelze odvolat ani podat rozklad. Změna nebo zrušení pravomocného rozhodnutí o námitkách může být důvodem změny opatření obecné povahy. Soulad opatření obecné povahy s právními předpisy lze posoudit v přezkumném řízení. Do opatření obecné povahy a jeho odůvodnění může po nabytí účinnosti každý nahlédnout na Krajském úřadě Plzeňského kraje, odboru životního prostředí.

KRAJSKÝ ÚŘAD PLZEŇSKÉHO KRAJE
ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
Škroupova 18, 306 13 Plzeň

VÝZVA

Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor životního prostředí, v souladu s ustanovením § 172 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), současně vyzývá dotčené osoby, aby k návrhu opatření **do 30 dnů ode dne jeho zveřejnění na úřední desce** Krajského úřadu Plzeňského kraje, podaly připomínky nebo námítky. Dotčenými osobami jsou v souladu s ustanovením § 2 odst. 3 správního řádu ty osoby, jichž se dotýká návrh opatření obecné povahy. Případné připomínky nebo námítky je třeba zaslat písemně na Krajský úřad Plzeňského kraje, na adresu Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor životního prostředí, Škroupova 18, 306 13 Plzeň, případně elektronicky e-mailem podepsaným zaručeným elektronickým podpisem na adresu elektronické podatelny <https://ipodatelna.plzensky-kraj.cz/> nebo prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky - ID datové schránky: zzjbr3p.

Nebudou-li žádné námítky ani připomínky uplatněny, bude opatření obecné povahy vydáno ve výše uvedeném znění.

„otisk úředního razítka“

Ing. Jan Kroupar
vedoucí oddělení ochrany přírody

Potvrzení o vyvěšení na úřední desce

V písemné podobě vyvěšeno dne: **24.01.2013**

V elektronické podobě vyvěšeno dne: **24.01.2013**

V písemné podobě sejmuto dne: **11.02.2013**

V elektronické podobě sejmuto dne: **11.02.2013**

Jana Hanusová V Úhercích dne: 11.02.2013

Vyvěšeno dne:.....

Sejmuto dne:.....